
Izobrazba u OS RH – stanje i perspektiva

Zagreb, 2004.

Izdavač
Ministarstvo obrane RH
Glavni stožer OS RH
Uprava za obuku i školstvo

Za izdavača
brigadni general Drago Matanović

Urednik
brigadir Darko Kereša

Obradili i pripremili
bojnik Predrag Krapljan
satnica Mirjana Kuretić
natporučnica Marija Marolin

Grafičko oblikovanje i prijelom
bojnik Predrag Krapljan

Tisak

Za pripremu ove brošure korišten je i Diplomski rad brigadira Mile Krište, *Model profesionalnog razvoja časnika OS RH kroz sustav izobrazbe i obuke*, Ratna škola "Ban Josip Jelačić", Zagreb 2003., kao i fotografije raznih autora. Svima njima se ovim putem srdačno zahvaljujemo.

S E M I N A R

Izobrazba u OS RH – stanje i perspektiva

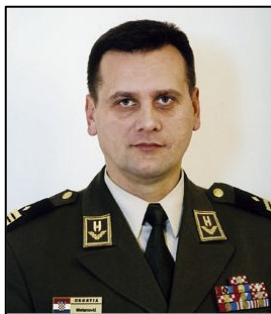
Split, 30. studenoga do 3. prosinca 2004.

S A D R Ź A J

Predgovor	5
Uvod	7
Izobrazba u OS RH – povijesni osvrt	8
I. Školovanje u vojnim učilištima	11
a) Granska vojna izobrazba	11
1. Izobrazba dočasnika	11
a. Tečaj za razvoj temeljnih sposobnosti vođenja ..	11
b. Temeljna dočasnička izobrazba	12
c. Viša dočasnička izobrazba	12
2. Izobrazba časnika	13
Temeljni oblici (slijedna izobrazba)	13
a. Temeljna časnička izobrazba	13
b. Napredni tečaj roda/slужbe	13
Funkcionalni oblici	14
a. Tečaj za zapovjednika voda	14
b. Tečaj za zapovjednika satnije/bitnice	15
b) Intergranska vojna izobrazba	15
1. Izobrazba dočasnika	15
a. Visoka dočasnička izobrazba	16
2. Izobrazba časnika	16
Temeljni oblici (slijedna izobrazba)	16
a. Zapovjedno-stožerna škola taktike	16
b. Ratna škola	17
Funkcionalni oblici	18
a. Tečaj za nižeg stožernog časnika	18
b. Tečaj za zapovjednika bojne/divizona	18
c. Tečaj za zapovjednika brigade	19
d. Tečaj operacijskog umijeća	19
e. Tečaj strateškog planiranja	19
c) Školovanje državnih službenika	20
1. Temeljni tečaj za državne službenike	20
2. Napredni tečaj za državne službenike	21
II. Civilno-vojno školovanje	21
a) Model Kadet	21
b) Stipendisti MO RH	22
III. Funkcionalna izobrazba	22
a) Temeljni tečajevi stranih jezika	22
b) Funkcionalni tečajevi stranih jezika	23
IV. Međunarodna vojna izobrazba	23
V. Perspektiva izobrazbe u OS RH	24

Predgovor

U suvremenom svijetu visoke tehnologije i stalnog tehnološkog napretka, izobrazba postaje najvažnija poluga upravljanja i razvoja ljudskih potencijala. Suvremene organizacije, pa tako i vojne, sve više resursa izdvajaju za izobrazbu i profesionalni razvoj zaposlenika jer su znanje i sposobnost najvrjedniji kapital koji pokreće razvoj i jamči njihovu opstojnost.

Oružane snage Republike Hrvatske pravovremeno su spoznale značaj izobrazbe, pa tako razvoj sustava vojnog školstva započinje još u tijeku Domovinskog rata, koji u početku kroz namjenske i funkcionalne, a potom i redovite modele izobrazbe Hrvatskoj vojsci osigurava prijeko potreban zapovjedni kadar. Upravo tako osposobljeni dočasnici i časnici su, uz domoljubljem i hrabrošću potkrijepljenu visoku nacionalnu svijest i borbeni moral svih pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, bili nositelji i tvorci hrvatskih pobjeda sve do konačnog završetka Domovinskog rata.

Danas se vojni sustav izobrazbe integrira s civilnim i u potpori je izgradnje i razvoja osoblja za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga i to visokoprofesionalnog, osposobljenog za provedbu zadaća u zaštiti i obrani nacionalnih interesa Republike Hrvatske, uz osiguranje preduvjeta za njihovu brzu prilagodbu za obavljanje tih i drugih zadaća u uvjetima koje će uslijediti ulaskom Republike Hrvatske u NATO.

Načelnik Uprave za obuku i školstvo
brigadni general

Drago Matanović

Uvod

Ova brošura izdaje se u prigodi održavanja seminara Izobrazba u OS RH – stanje i perspektiva, koji se sukladno Planu rada Glavnog stožera i OS RH za 2004. godinu, a po zapovijedi načelnika Glavnog stožera OS RH, generala zbora Josipa Lucića, u organizaciji Uprave za obuku i školstvo, od 30. studenoga do 3. prosinca 2004. održava u Splitu.

Cilj ovog seminara je informiranje o tekućim aktivnostima, sagledavanje postojećeg stanja i pokretanje rasprave o utvrđenim problemskim pitanjima u sustavu izobrazbe u OS RH.

Sudionici seminara će radom u radnim skupinama realizirati sljedeće zadaće:

- a. Sveobuhvatna analiza sustava izobrazbe u OS RH,
- b. Usporedba s NATO sustavom izobrazbe,
- c. Utvrđivanje problemskih područja,
- d. Izrada prijedloga za unaprjeđenje sustava izobrazbe u OS RH.

Sadržajem seminara bit će obuhvaćena sljedeća tematska područja:

- a. Stanje sustava izobrazbe u OS RH
 - organizacija sustava izobrazbe,
 - elementi sustava školstva u OS RH,
 - normativno uređenje sustava školstva,
 - mjerodavnosti u području školstva,
 - potpora sustavu školstva.
- b. Stanje i potrebe za izobrazbom časnika, dočasnika i državnih službenika u planskom obzoru operativnog obrambenog planiranja.
- c. Međunarodna vojna izobrazba (osvrst na mogućnosti primjene ADL-a).
- d. Predstavljanje sustava školovanja NATO i aktualni transformacijski procesi i aktivnosti na tom području.

Izobrazba u OS RH – povijesni osvrt

Paralelno s vođenjem Domo-
vinskog rata Republika Hrvatska je
stvarala i ustrojavala vlastitu oružanu silu
– Hrvatsku vojsku. U tom je procesu vrlo
značajnu ulogu imala i vojna izobrazba.
Premda je teško zamisliti složenije uvjete
u kojima bi se taj proces odvijao, u
presudnim trenucima za hrvatsku opstoj-
nost, u listopadu 1991. započinje se s
provedbom prvih namjenskih tečajeva da
bi se ubrzanim tempom svladale temeljne
vještine ratovanja, organiziranja i zapovi-
jedanja i tako osposobio, oružanoj sili u
nastanku, prijeko potreban zapovjedni
kadar.

Ubrzo nakon tih tečajeva, na temelju odluke Vrhovnog
zapovjednika, a po zapovijedi načelnika GS OS RH, 27. prosinca
1991. započinje se s ustrojavanjem Časničkog centra u Zagrebu, koji
je 2. veljače 1992. započeo izobrazbu prvog naraštaja Časničke
škole, a u rujnu 1992. u sklopu istog centra otpočela je i izobrazba 1.
naraštaja Dočasničke škole koja je kasnije 1993. premještena u
Jastrebarsko.

Razvoj, jačanje i organizacijsko narastanje Hrvatske vojske
ubrzo je zahtijevalo i uvođenje viših razina vojne izobrazbe, pa tako
tijekom 1993. s radom započinje i Zapovjedno-stožerna škola u
Zagrebu koja danas nosi ime proslavljenog branitelja Vukovara
generala Blage Zadre.

Mornarički nastavni centar u Splitu formiran je 1992. godine
sa zadaćom obrazovanja dočasnika i časnika za potrebe HRM, a
tijekom 1995. prve polaznike prihvaća i Zrakoplovno vojno učilište u
Zadru, koje izobražava dočasnički i časnički kadar za potrebe HRZ.

Godine 1997. Časnički centar u Zagrebu postaje jezgra ustrojavanja Hrvatskog vojnog učilišta "Petar Zrinski" u čiji sastav u travnju iste godine ulaze sva vojna učilišta i škole, čime je započela nova kvalitativna etapa razvoja vojnog obrazovnog sustava OS RH. Od tada se u Hrvatskom vojnom učilištu provodi izobrazba i profesionalni razvoj djelatnih i pričuvnih dočasnika i časnika svih grana, rodova i struka OS RH.

Opredjeljujući se za razvoj sustava civilno-vojnog školovanja kroz implementaciju određenih sadržaja vojne izobrazbe u nastavne planove i programe na civilnim fakultetima, OS RH su u početku tog procesa ostvarile vrlo dobru suradnju s nekoliko fakulteta, a od pokretanja projekta *Kadet* 2003., suradnja s civilnim fakultetima mnogostruko je povećana i proširena na većinu fakulteta na sveučilištima u Zagrebu i Splitu.

Od prvih namjenskih tečajeva do danas, kad izobrazbu OS RH čini zaokružen sustav profesionalnog razvoja i usavršavanja u rodu i struci za dočasnike i časnike do najviših oblika i razina vojne izobrazbe, i nastavni planovi i programi pretrpjeli su korjenite promjene od onih koje se odnose na trajanje pojedine izobrazbe do promjena koje su uvjetovane prihvaćanjem novih sadržaja i koncepcija, s osnovom na NATO modelu izobrazbe utemeljenom na progresivnosti i slijednosti.

Posljednjim preustrojem OS RH 2002. godine i u sustavu vojne izobrazbe provedene su korjenite promjene. Od Hrvatskog vojnog učilišta ustrojeno je Zapovjedništvo za združenu izobrazbu i obuku koje u svom sastavu ima Ratnu školu „Ban Josip Jelačić“, Zapovjedno-stožernu školu „Blago Zadro“, Visoku dočasničku školu, Školu stranih jezika „Katarina Zrinska“ i Simulacijsko središte operativno-strategijske razine (u ustrojavanju), dok su od granskih učilišta i Zapovjedništva za obuku ustrojena granska zapovjedništva za izobrazbu i obuku HKoV, HRM te HRZ i PZO koja u svom sastavu imaju časničku i dočasničku školu.

Temeljna značajka posljednjih organizacijskih promjena je da je sustav izobrazbe decentraliziran na razinu granske i združene mjerodavnosti, kako u području kreiranja, tako i upravljanja.

Pred nama je vrijeme i zadaća da definiranjem smjera razvoja i oblika organiziranja sustava vojne izobrazbe odgovorimo na pitanja koja pred OS RH stavljaju nove okolnosti i drugačiji izazovi.

I. Školovanje u vojnim učilištima

Školovanje za potrebe OS RH podrazumijeva glavne stupnjeve izobrazbe osoba (vojnih osoba raspoređenih u OS RH i MO RH, državnih službenika i namještenika te kadeta i stipendista MO RH) u vojnim učilištima i civilnim školama, funkcionalnu izobrazbu te školovanje u inozemstvu.

Svaki stupanj izobrazbe, ovisno o nastavnom planu i programu, osposobljava osobe za obavljanje određenih dužnosti u OS RH ili MO RH. Školovanje vojnih osoba organizira se i provodi na dvije temeljne razine izobrazbe: granska vojna i intergranska vojna izobrazba.

a) Granska vojna izobrazba

Granska vojna izobrazba organizirana je na razini grana OS RH, a provode je granska zapovjedništva za izobrazbu i obuku.

1. Izobrazba dočasnika

a. Tečaj za razvoj temeljnih sposobnosti vođenja (TRTSV)

TRTSV je prvi stupanj izobrazbe i sastoji se od zajedničkog i specijalističkog dijela specifičnog za rod ili službu. Program ove izobrazbe sadrži i programe koji se obrađuju na tečaju za razvodnike. Na TRTSV se polaznici osposobljavaju za uspješno obnašanje dužnosti dočasnika – vođa skupina i druge dočasničke dužnosti iste razine.

TRTSV organizira se u trajanju od 215 nastavnih sati i provodi se kroz četiri tjedna.

b. Temeljna dočasnička izobrazba

Temeljna dočasnička izobrazba (TDI) je drugi stupanj izobrazbe i sastoji se od zajedničkog dijela koji je jednak za sve rodove i službe svake od grana OS RH, te od specijalističkog dijela specifičnog za svaki rod, odnosno službu grane OS RH.

Cilj TDI je osposobiti polaznike za obnašanje dužnosti dočasnika za zapovijedanje i vođenje posade/desetine sukladno propisanim normama i standardima za postrojbe grana OS RH, odnosno za održavanje i opsluživanje oružnih i drugih tehničkih sustava na uporabi u postrojbama grana OS RH.

STRUKTURA NPP-a	Zajednički dio	Specijalistički dio	UKUPNO
HKoV	350	250	600
HRZ i PZO	379	250	629
HRM	510	330	840

Program ove izobrazbe prilagođen je dočasniciima koji imaju prethodno završen TRTSV i imaju čin skupnika ili desetnika, a provodi se u trajanju od šest mjeseci.

c. Viša dočasnička izobrazba

Viša dočasnička izobrazba (VDI) predstavlja treći stupanj izobrazbe i također se sastoji od zajedničkog i specijalističkog dijela. Polaznici ove razine izobrazbe imaju čin desetnika/narednika.

Cilj VDI je osposobljavanje dočasnika za dužnosti prvog dočasnika voda, odnosno satnije/bitnice, te stožernih dočasnika u stožerima bojne/divizona, odnosno brigade i postrojbi iste razine u granama OS RH. VDI traje četiri mjeseca.

STRUKTURA NPP-a	Zajednički dio	Specijalistički dio	UKUPNO
HKoV	421	179	600
HRZ i PZO	440	166	606
HRM	456	144	600

2. Izobrazba časnika

Temeljni oblici (slijedna izobrazba)

a. Temeljna časnička izobrazba

Temeljna časnička izobrazba (TČI) osposobljava vojne osobe, vojne stipendiste i kadete za uspješno obnašanje početnih časničkih dužnosti odgovarajućeg roda/sluzbe u sklopu grane OS RH. Također ima zadaću da polaznike upozna s elementima vojne organizacije, upravljanjem i vođenjem te taktičkim odrednicama uporabe postrojbi razine vod/satnija ili iste razine, ovisno o grani OS RH.

Cilj TČI je polaznicima dati temeljna vojna i vojno-stručna znanja za uspješno obnašanje početnih časničkih dužnosti u postrojbama grana OS RH a traje šest mjeseci.

STRUKTURA NPP-a	Temeljni dio	Vojno-stručni dio	Staziranje	UKUPNO
HKoV	255	445	140	840
HRZ i PZO	357	385	140	882
HRM	275	425	140	840

b. Napredni tečaj roda/sluzbe

Napredni tečaj roda/sluzbe (NT) priprema časnike za obnašanje specifičnih dužnosti u postrojbama roda/sluzbe u okviru grane OS RH kao i stožernih dužnosti u sastavu stožera bojne ili postrojbi iste razine u sklopu grane OS RH.

Cilj NT je osposobljavanje polaznika i razvoj prethodno stečenih znanja i vještina roda/sluzbe za praktičnu primjenu u vođenju i zapovijedanju postrojbama roda/sluzbe te izradu i vođenje svih operativnih, taktičkih i obučnih dokumenata u postrojbama taktičke razine.

STRUKTURA NPP-a	Temeljni dio	Specijalistički dio	Ostalo	UKUPNO
HKoV	262	248	70	580
HRZ i PZO	314	240	28	582
HRM	292	240	28	560

Na ovu razinu izobrazbe upućuju se časnici s činom natporučnika/poručnika fregate i/ili satnika/poručnika bojnog broda koji su prethodno uspješno obnašali dužnost zapovjednika voda ili zamjenika zapovjednika satnije ili postrojbi iste razine u sklopu grane OS RH. NT traje četiri mjeseca.

Funkcionalni oblici

a. Tečaj za zapovjednika voda

Tečaj za zapovjednika voda osposobljava i usavršava polaznike za početnu zapovjednu dužnost, odnosno za vođenje i zapovijedanje vodom.

Na tečaju za zapovjednike voda časnike se osposobljava za zapovijedanje vodom, provedbu obuke, uporabu oružnih sustava i tvarno-tehničkih sredstava kojima je vod opremljen te izvršenje taktičkih i drugih zadaća voda u sklopu postrojbe više razine.

Na tečaj za zapovjednika voda upućuju se časnici koji su uspješno završili temeljnu časničku izobrazbu. Tečaj traje mjesec dana, a provodi se kroz 154 nastavna sata.

b. Tečaj za zapovjednika satnije/bitnice

Tečaj za zapovjednika satnije/bitnice osposobljava polaznike za vođenje i zapovijedanje satnijom/bitnicom ili postrojbom iste razine u sklopu grane OS RH.

Cilj tečaja za zapovjednike satnije/bitnice je osposobljavanje časnika za učinkovito vođenje i zapovijedanje postrojbom razine satnije/bitnice, upravljanje procesom njezine obuke te planiranje, organiziranje i provedbu taktičkih zadaća satnije/bitnice samostalno i u sklopu postrojbe više razine.

Na tečaj se upućuju časnici osobnog čina natporučnika/poručnika fregate ili satnika/poručnika bojnog broda. Tečaj traje mjesec dana i provodi se kroz 175 nastavnih sati.

a) Intergranska vojna izobrazba

Intergranska vojna izobrazba provodi se na razini OS RH u Zapovjedništvu za združenu izobrazbu i obuku "Petar Zrinski".

1. Izobrazba dočasnika

a. Visoka dočasnička izobrazba

Intergranska vojna izobrazba za dočasnički zbor je visoka dočasnička izobrazba (VsDI). Ona predstavlja četvrti stupanj izobrazbe dočasnika, a pohađaju je dočasnici čina narednik/nadnarednik.

Cilj VsDI je osposobljavanje dočasnika za dužnosti prvog dočasnika bojne i više i/ili za stožernog dočasnika u stožerima razine korpusa i višim, te druge dočasničke dužnosti iste razine. VsDI traje devet mjeseci.

PODRUČJE IZOBRAZBE	SATI
Općevojno područje	325
Područje vođenja i upravljanja	265
Područje operativnog umijeća i taktike	315
Dopunsko područje	165
U K U P N O	1070

2. Izobrazba časnika

Temeljni oblici (slijedna izobrazba)

a. Zapovjedno-stožerna škola taktike

Zapovjedno-stožernu školu taktike (ZSŠT) u sklopu Zapovjedništva za združenu izobrazbu i obuku "Petar Zrinski" organizira i provodi Zapovjedno-stožerna škola "Blago Zadro".

Cilj ZSŠT je usvajanje znanja i vještine potrebne za planiranje i provedbu ratnih i neratnih operacija na razini združenih namjenski organiziranih snaga u svim strategijskim okružjima, te razumijevanje međuodnosa elemenata nacionalne moći i njihovog utjecaja na vojne djelatnosti u miru i ratu.

Izobrazba u Zapovjedno-stožernoj školi traje jednu nastavnu godinu, odnosno deset mjeseci. Ukupno se realizira 1318 nastavnih sati kroz 182 radna dana.

b. Ratna škola

Ratna škola „Ban Josip Jelačić“ (RŠ) priprema časnika za obnašanje najodgovornijih i najviših zapovjedno-stožernih dužnosti u OS RH. Polaznici se osposobljavaju za zapovijedanje i vođenje združenih snaga na operativnoj i stratezijskoj razini, upravljanje procesima i sadržajima stratezijskog planiranja te vođenje složenog procesa upravljanja resursima obrane.

Cilj RŠ je sistematizacija postojećih i stjecanje novih znanja i vještina promišljanja o stratezijskim, globalnim i nacionalnim, političkim, sigurnosnim i obrambenim pitanjima, te o vođenju i upravljanju obrambenim djelatnostima na stratezijskoj razini u područjima umijeća ratovanja i vojne strategije.

Školovanje u Ratnoj školi traje jednu nastavnu godinu i sastoji se od dva semestra s oko 1000 nastavnih sati. Program školovanja strukturiran je u tri temeljne cjeline, a to su: pripremni, glavni i ostali sadržaji. Pripremne sadržaje čine: informatika, umijeće komuniciranja i metodologija stručnog i znanstveno-istraživačkog rada. Glavni sadržaji su: međunarodni odnosi, nacionalna obrana i sigurnost, stratezijsko upravljanje obranom, vojna strategija i operacije, umijeće ratovanja, diplomski rad te studijska putovanja, a ostali sadržaji su tjelovježba, strani jezik i informiranje.

Funkcionalni oblici

a. Tečaj za nižeg stožernog časnika

Tečaj za nižeg stožernog časnika organizira se i provodi u sklopu Zapovjedno-stožerne škole.

Cilj tečaja za nižeg stožernog časnika je osposobljavanje časnika za obnašanje stožernih dužnosti u stožerima bojne, brigade, korpusa do GS OS RH te njihovo upoznavanje s odnosima i stožernim procesima i procedurama u združenim stožerima taktičkih i operativnih sastava u pripremi i provedbi svih vrsta vojnih operacija.

Tečaj traje tri tjedna i provodi se kroz 90 nastavnih sati.

Na tečaj se upućuju časnici sa završenim naprednim tečajem roda/sluzbe i s činom natporučnika/poručnika fregate ili satnika/poručnika bojnog broda koji su odgovarajuće vrijeme uspješno obnašali dužnosti zamjenika zapovjednika ili zapovjednika satnije/bitnice ili druge stožerne dužnosti iste razine u stožerima bojni odnosno postrojbi iste razine u granama OS RH.

b. Tečaj za zapovjednika bojne/divizion

Tečaj za zapovjednika bojne/divizion organizira i provodi Zapovjedno-stožerna škola.

Cilj tečaja za zapovjednika bojne/divizion je osposobljavanje odabranih časnika za zapovijedanje i vođenje postrojbi razine bojna/divizion te planiranje, organiziranje i provedbu svih vrsta operacija postrojbe razine bojna/divizion samostalno ili u sklopu više združene postrojbe.

Tečaj traje tri tjedna i provodi se kroz 90 nastavnih sati.

Na tečaj se upućuju časnici sa završenom Zapovjedno-stožernom školom taktike i osobnim činom od satnika/poručnika bojnog broda do pukovnika/kapetana fregate.

c. Tečaj za zapovjednika brigade

Tečaj zapovjednika brigade organizira Zapovjedno-stožerna škola.

Cilj tečaja zapovjednika brigade je osposobljavanje polaznika za učinkovito vođenje i zapovijedanje brigadom te planiranje, organiziranje i provedbu svih vrsta operacija brigade samostalno ili u sklopu više združene postrojbe. Tečaj se provodi kroz 60 nastavnih sati i traje dva tjedna.

Na tečaj se upućuju časnici sa završenom zapovjedno-stožernom školom taktike i osobnog čina pukovnik/kapetan fregate do brigadir/kapetan bojnog broda.

d. Tečaj operacijskog umijeća

Tečaj operacijskog umijeća organizira Zapovjedno-stožerna škola.

Cilj tečaja operacijskog umijeća je osposobljavanje časnika za obnašanje čelnih stožernih dužnosti u združenim stožerima operativne i operativno-strategijske razine.

Polaznici se osposobljavaju za razumijevanje, poznavanje i primjenu doktrine združenih snaga, razumijevanje operacijskog umijeća i provedbu stožernih procesa i procedura pri integraciji snaga različitih rodova i grana u operacijama u domeni operacijskog umijeća. Tečaj se provodi kroz 360 nastavnih sati i traje tri mjeseca.

Na tečaj se upućuju časnici sa završenom zapovjedno-stožernom školom taktike i s osobnim činom bojnik/kapetan korvete do pukovnik/kapetan fregate koji su odgovarajuće vrijeme uspješno obnašali zapovjedno-stožerne dužnosti ustrojbene razine bojnik/kapetan korvete do pukovnik/kapetan fregate.

e. Tečaj strategijskog planiranja

Tečaj strategijskog planiranja organizira i provodi Ratna škola.

Cilj tečaja strategijskog planiranja je priprema djelatnika MO i OS RH za obnašanje najviših civilnih i vojnih dužnosti u MO i OS RH. Tečaj se provodi kroz 28 nastavnih sati i traje pet dana.

Polaznici se osposobljavaju za razumijevanje i upravljanje procesima i sadržajima strateškog planiranja i upravljanja resursima obrane.

Na tečaj se upućuju državni službenici i časnici koji obnašaju čelne dužnosti u MO i OS RH (načelnici odjela, načelnici i zamjenici načelnika službi i uprava te drugi djelatnici na dužnostima iste ustrojstvene razine).

c) Školovanje državnih službenika

Izobrazbu državnih službenika organizira i provodi Zapo-
vjedništvo za združenu izobrazbu i obuku u suradnji sa službama MO i upravama GS OS RH. Školovanje državnih službenika provodi se u dvije razine izobrazbe.

1. Temeljni tečaj za državne službenike

Temeljni tečaj za državne službenike ima jedinstven sadržaj za sve profile državnih službenika.

Cilj ovog tečaja je upoznati polaznike s vojnom organizacijom i pripremiti ih za obavljanje poslova savjetnika, viših savjetnika i drugih. Tečaj se provodi kroz 90 nastavnih sati i traje tri tjedna.

Polaznici se na tečaju upoznaju s ustrojem MO i OS RH, zakonima, propisima i odnosima između MO i OS RH, te sustavima upravljanja i zapovijedanja u njima.

Na ovu razinu izobrazbe državni namještenici mogu biti upućeni odmah po prijemu u službu.

2. Napredni tečaj za državne službenike

Napredni tečaj za državne službenike ima jedinstven sadržaj za sve profile državnih službenika.

Cilj ovog tečaja je pripremiti odabrane polaznike za obnašanje viših službeničkih dužnosti i poslova (čelnika odsjeka, odjela i ureda u upravama MO). Provedba tečaja počet će u 2005. godini.

Polaznici će se na tečaju upoznavati s načelima upravljanja vojnom organizacijom, odabranim propisima, sustavima upravljanja i zapovijedanja u OS RH te sustavom planiranja, programiranja i izrade proračuna obrane.

II. Civilno-vojno školovanje (CVŠ)

Školovanje u građanstvu (civilna izobrazba) podrazumijeva izobrazbu vojnih osoba, kadeta i vojnih stipendista MO i OS RH na strukovnim, srednjim, višim i visokim školama i učilištima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

a) Model Kadet

Jedan od programa CVŠ je projekt *Kadet*, koji se u MO i OS RH provodi od 2003. godine s ciljem popune MO i OS RH visokoobrazovanim časnicima sposobnim odgovoriti na zahtjeve 21. stoljeća. To je program u kojem se integriranjem civilno-vojnih predmetnih područja na civilnim fakultetima, od prve godine fakulteta stipendiraju studenti na sveučilištima u Zagrebu i Splitu.

Izobrazbom po modelu *Kadet* OS RH će prvenstveno popunjavati časnička mjesta u postrojbama borbenih rodova te rodova borbene potpore.

b) Stipendisti MO RH

MO i OS RH dio časničkog kadra osigurava i stipendiranjem studenata na civilnim fakultetima u Republici Hrvatskoj. Ovim putem OS RH će popunjavati časnička mjesta u postrojbama službi borbene potpore.

III. Funkcionalna izobrazba

Funkcionalna izobrazba je stjecanje znanja i vještina koje neposredno ne utječu na karijeru vojne osobe ili državnog službenika i namještenika MO i OS RH ali pridonosi uspješnijoj provedbi njegovih poslova i zadaća.

a) Temeljni tečajevi stranih jezika

Temeljni tečajevi stranih jezika (intenzivni tečajevi) provode se na tri lokacije i to za engleski (po STANAG-u 6001), francuski i njemački jezik u Zagrebu, talijanski, engleski, njemački i francuski jezik u Splitu, te engleski i njemački u Osijeku, a sve u sklopu Škole stranih jezika "Katarina Zrinska" koja je ustrojena pri Zapovjedništvu za združenu izobrazbu i obuku.

b) Funkcionalni tečajevi stranih jezika

Škola stranih jezika "Katarina Zrinska" organizira i provodi i specijalističke tečajeve učenja stranog jezika prema PfP programu. Trenutačno su to specijalistički tečajevi za mirovne operacije, tečaj za stožerne časnike te tečajevi za logističko osoblje (LOGOFF) i radio-operatere (RADCOM).

IV. Međunarodna vojna izobrazba (MVI)

Kao nadomjesni oblik, a s ciljem stjecanja znanja i vještina te razmjene znanja i iskustava, školovanje u inozemstvu provodi se kroz izobrazbu pripadnika MO i OS RH na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima, strukovnim specijalizacijama i stručnim tečajevima te drugim oblicima stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Međunarodnom vojnom izobrazbom od 1995. do 2004. godine obuhvaćena su 1763 djelatnika MO i OS RH.

Pregled MVI od 1995. do 2004.

RAZINE IZOBRAZBE	BROJ POLAZNIKA
Škola nacionalne sigurnosti	14
Ratna škola	22
Zapovjedno-stožerna škola	36
Napredna časnička škola	119
Temeljna časnička škola	27
Vojna akademija	20
Dočasnička akademija	10
Viša dočasnička škola	44
Temeljna dočasnička škola	12
Primarna izobrazba vođenja	6
Funkcionalna izobrazba	1453
U K U P N O	1763

Tijekom 2004. OS RH su na MVI u 17 zemalja imale 177 predstavnika na ukupno 98 raznih vrsta izobrazbe.

V. Perspektiva izobrazbe u OS RH

Razvoj sustava izobrazbe u OS RH neophodno je usmjeriti na sljedeća područja:

1. Izgradnja i poboljšanje započete integracije civilno-vojnoga školovanja u OS RH ugradnjom vojno-nastavnih modula na fakultetskim smjerovima sveučilišta u Zagrebu i Splitu.

2. Daljnji razvoj sustava slijedno-rastućeg školovanja dovođenjem u punu funkciju profesionalnog razvoja časnika i dočasnika uvezivanjem razina izobrazbe časnika i dočasnika i funkcionalnog školovanja.

3. Intenzivno provođenje programa učenja stranih jezika u OS RH po STANAG-u te provođenje programa učenja stranih jezika u inozemstvu.

Prijedlog nove organizacije sustava izobrazbe OS RH:

Daljnji razvoj sustava izobrazbe je pretpostavka postizanja pune kompatibilnosti sa sustavom obuke i školovanja NATO uz uvažavanje nacionalnih specifičnosti.

Razvoj i nova organizacija vojnog sustava izobrazbe, koja integrira znanstveno-istraživačku i obrazovnu djelatnost, uvjet su i približavanju i djelomičnoj integraciji s civilnim sustavom obrazovanja u Republici Hrvatskoj jer je intelektualna kompatibilnost, uz tvorno-tehničku, temeljni preduvjet modernizacije i razvoja OS RH.